

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF CONTEMPORARY SOCIETY

**PROCEEDINGS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 6-8, 2025**

**LONDON
2025**

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF CONTEMPORARY SOCIETY

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference
London, United Kingdom
6-8 February 2025

London, United Kingdom

2025

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Scientific achievements of contemporary society” (February 6-8, 2025) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2025. 551 p.

ISBN 978-92-9472-192-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-achievements-of-contemporary-society-6-8-02-2025-london-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: london@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 Cognum Publishing House ®

©2025 Authors of the articles

ЛЮБОВ І ПРАВО

Шиделко Анна Володимирівна

к. соц. н., доцент,
доцент кафедри загальної та соціальної психології,
Навчально-науковий інститут управління, психології та безпеки,
Львівський державний університет внутрішніх справ

Олексишин Ігор Ігорьович

здобувач вищої освіти 2 курсу, спеціальності 081 «Право»
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності
Львівський державний університет внутрішніх справ

Анотація. У статті розглянуто взаємодію між любов'ю та правом, двома основними елементами людського життя, які діють за різними законами. Розкрито, як природна свобода любові поєднується з правовими нормами, що встановлюють правила та межі у суспільстві. Особливу увагу приділено інституту шлюбу, його правовим аспектам та впливу моральних цінностей на законодавство. Також окреслено питання розірвання шлюбу, опіки над дітьми та розподілу майна, підкреслюючи важливість балансу між емоціями та правовими нормами.

Ключові слова: любов, право, шлюб, моральні цінності, законодавство, розірвання шлюбу, опіка над дітьми, розподіл майна, емоції, правові норми.

Любов і право – два визначальні елементи людського життя, але вони діють за різними законами. Любов походить з глибини людської душі, є спонтанною, непередбачуваною, руйнує бар'єри та долає відстані. Закон, з іншого боку, покликаний впорядковувати хаос, встановлювати правила і межі. Ці дві сили зустрічаються в суспільстві та, хоча здаються діаметрально протилежними, потребують одна одної для підтримання балансу між людськими пристрастями та соціальним порядком.

Особливість любові полягає в її природній свободі, незалежності від

зовнішніх обмежень. Її закони лежать у серці, і часто логіка поступається місцем емоціям. Але ця свобода одночасно і цілюща, і небезпечна. Любов може творити новий світ для двох людей, надихати на творчість і самопожертву, об'єднувати сім'ї та суспільства. Але вона також може вийти за рамки цього і перетворитися на деструктивну силу, яка руйнує все.

І закон намагається захистити та обмежити любов водночас. Закони про шлюб, розлучення, опіку над дітьми, спадщину та власність покликані захищати інтереси всіх сторін у стосунках. Вони запобігають хаосу, захищаючи людей від надмірної самопожертви чи, навпаки, зради та маніпуляцій. Однак у своєму прагненні до контролю і регулювання закон часто може здаватися безсердечним. Там, де панують емоції, необхідна раціональність, яка часто не враховує складність людських почуттів.

Взаємодія між любов'ю і правом цікава тим, що між ними існує тонка межа. Чи можна контролювати любов за допомогою права? Чи має право закон втручатися в найінтимніші аспекти людського життя? Суспільство намагається відповісти на ці питання, створюючи правові механізми, які визнають глибину людських емоцій. Водночас право намагається залишатися гнучким, щоб підтримувати любов, захищаючи інтереси обох сторін, а не пригнічуючи їх.

У цій тонкій взаємодії любов і право є не ворогами, а радше співтворцями, формуючи культуру, яка поважає індивідуальність кожної людини, водночас гарантуючи захист суспільних норм. Ця особливість – здатність права підтримувати любов, а не просто обмежувати її – має вирішальне значення для людства, яке прагне збалансувати свободу і відповідальність.

Розглянемо узаконення стосунків через шлюб. Двоє людей, які давно кохають одне одного, рано чи пізно вирішують одружитися, щоб оформити правові відносини. Згідно з чинним законодавством, шлюб розглядається як особливий сімейний союз між жінкою та чоловіком і регулюється низкою правових норм. Зокрема, Стаття 21, Сімейного кодексу України [1], визначає шлюб як союз жінки та чоловіка, який створює права та обов'язки для

подружжя лише після реєстрації в органах державної реєстрації актів цивільного стану. Іншими словами, без офіційної реєстрації шлюб не визнається юридично і не породжує жодних правових наслідків). Перш за все, ті, хто уклав шлюбний союз, зробили цей крок з любові, прийшовши разом до висновку, що їхнє кохання достатньо сильне, щоб одружитися, що безпосередньо пов'язує любов і закон.

Важливою умовою для укладення шлюбу є згода обох сторін, які досягли шлюбного віку – 18 років (Стаття 22) [1]. У виняткових випадках шлюб може бути визнаний з 16 років за рішенням суду, якщо для цього є підстави. Ця законодавча норма захищає інтереси молодих людей, які вступають у шлюб, і гарантує їхню самостійність у прийнятті рішень.

Одним із ключових документів, що регулює відносини між подружжям, є шлюбний договір, який регулюється Статтями 92-100 Сімейного кодексу України [1]. Шлюбний договір може бути укладений як до реєстрації шлюбу, так і під час його дії. Шлюбний договір дає можливість подружжю заздалегідь врегулювати питання, пов'язані з майновими правами та обов'язками під час шлюбу і в разі його розірвання. Це дозволяє уникнути суперечок і чітко визначити права обох сторін.

Важливою є також юридична можливість визнати шлюб недійсним, якщо він був укладений з порушенням закону, під впливом примусу або обману, що регулюються статтями 38-45 Сімейного кодексу України [1]. Зокрема, Стаття 38 визначає підстави недійсності шлюбу, а Стаття 39 встановлює, що шлюб є недійсним, якщо він укладений з порушенням вимог, встановлених цим Кодексом, або з порушенням вимог, встановлених іншими законами України, якщо це прямо передбачено цими законами. Таким чином, якщо шлюб був укладений з порушенням закону, під впливом примусу або обману, він може бути визнаний недійсним відповідно до цих статей.

Стаття 56 Сімейного кодексу України гарантує право дружини та чоловіка на свободу та особисту недоторканність, включаючи право на вільний вибір місця проживання та вживання заходів, які не заборонені законом і не

суперечать моральним засадам суспільства, щодо підтримання шлюбних відносин [2].

Проаналізовані та висвітлені окреслені вище правові норми регулюють інститут шлюбу, гарантують рівність і добровільність у виборі партнерів та захищають майнові інтереси подружжя. Так любов і право через такі закони об'єднують закоханих, і коли спершу здавалося, що ці дві сфери абсолютно не сумісні, перелічені факти довели нам інше, що все-таки любов і право мають між собою тісний зв'язок.

Окреслимо далі зв'язок між любов'ю і правом через моральні цінності. Взаємозв'язок між любов'ю і законом через моральні цінності можна розглядати з кількох поглядів:

- *етичні та моральні засади*, де любов часто вважають однією з найвищих моральних емоцій, що ґрунтується на взаємній повазі, підтримці та доброті. Право має етичне коріння, і багато правових норм відображають моральні цінності та етичні принципи суспільства. Наприклад, закони про захист прав людини, захист сім'ї та заборону насильства ґрунтуються на моральних цінностях;

- *захист індивідуальних прав*, права на любов і щастя є важливими аспектами захисту особистості. Наприклад, закони, що регулюють шлюбні та сімейні відносини, покликані захищати інтереси людей, які перебувають у романтичних стосунках. Це свідчить про те, що закон визнає цінність любові як елементу особистого добробуту і морального розвитку людини;

- *соціальна справедливість*, це закони, які не беруть до уваги моральні цінності, можуть призвести до несправедливості. Наприклад, закони, які дозволяють дискримінацію за ознакою статі чи раси, суперечать моральним принципам рівності та справедливості. Любов у прагненні до ідеалів рівності та взаємоповаги часто спричиняє зміни в законодавстві та сприяє соціальній справедливості;

- *взаємозв'язок між особистими та суспільними нормами*, де любов формує особисті норми й цінності, які, своєю чергою, впливають на суспільні

норми. Наприклад, якщо уявлення про шлюб, сім'ю і партнерство змінилися в результаті еволюції моральних цінностей суспільства, закон може відображати ці соціальні зміни;

- *конфлікт між правом і мораллю*, розуміємо, що між правом і моральними цінностями можуть виникати конфлікти. Наприклад, можуть існувати правові норми, які суперечать етичним переконанням суспільства (наприклад, закони, що обмежують права певних груп). У таких випадках любов виступає як моральний аргумент для зміни закону;

- *роль любові у формуванні права* – норми, що регулюють сімейні взаєностосунки, формуються під впливом любові та стосунків. Закони про шлюб, розлучення, догляд за дітьми, усиновлення та батьківство пов'язані з любов'ю і моральними цінностями, які визначають, що є правильним і справедливим у суспільстві.

Таким чином, любов і право, переплетені через моральні цінності, формують основу суспільства, впливають на відносини між людьми та сприяють розвитку соціальних норм.

Далі розглянемо нашу тематику, вже коли любов завершується і подружжя задумалося над розірванням шлюбу. І, тут право може як і об'єднати кохання, так і розлучити.

Розірвання шлюбу, або розлучення, є юридичним процесом, який завершує правовий статус подружжя. В Україні розірвання шлюбу регулюється Сімейним кодексом, який визначає підстави, процедуру, а також наслідки цього процесу. Щодо визнання шлюбу недійсним, Стаття 24 Сімейного кодексу України визначає, що шлюб може бути визнаний недійсним, якщо він був укладений без вільної згоди однієї зі сторін або є фіктивним [3].

Згідно з українським законодавством, розірвання шлюбу може відбуватися на таких підставах:

- 1) спільна заява подружжя.** Подружжя може подати спільну заяву про розлучення до органів реєстрації актів цивільного стану (РАЦС), якщо вони обидва згодні на розлучення та не мають спільних дітей віком до 18 років;

2) одностороння заява. Один з подружжя може подати заяву до суду, якщо інша сторона не згодна на розлучення. У цьому випадку суд розглядає обставини справи, зокрема непримиренні суперечності між подружжям.

Розкриємо процедуру розірвання шлюбу. Процедура розірвання шлюбу може проходити через РАЦС або в суді. Якщо це дійство проходить через **РАЦС** – тоді обидва подружжя згодні на розлучення, вони подають спільну заяву до РАЦСу. Після перевірки документів та дотримання встановленого терміну (до одного місяця) РАЦС видає свідоцтво про розірвання шлюбу.

Якщо ж розірвання шлюбу проходить через суд, а це відбувається, якщо є спільні діти або один з подружжя не згоден на розлучення, потрібно звернутися до суду. Процес включає подання позовної заяви, в якій зазначаються обставини справи, а також участь обох сторін у судовому засіданні. Суд вирішує питання про розлучення, а також може визначати умови опіки над дітьми, розподіл майна та інші важливі аспекти.

Опишемо етапи **розв'язання питань щодо дітей та майна**. Після розірвання шлюбу важливо вирішити питання, пов'язані з дітьми та спільним майном.

Якщо питання про опіку над дітьми, тоді суд визначає, з ким з батьків залишаться діти, керуючись їхніми інтересами. У разі необхідності може призначатися аліменти на утримання дітей. Розподіл майна, тобто спільно нажите майно підлягає розподілу. Якщо сторони не досягли згоди, суд визначає частки кожного з подружжя. Щодо моральних та соціальних наслідків, то розуміємо, що розірвання шлюбу має не лише правові, а й *моральні та соціальні наслідки*. Процес може бути емоційно важким, впливаючи на психологічний стан колишніх подружжя та дітей. Сторони мають бути готовими до змін у своєму житті та стосунках з родичами та друзями.

Висновки. Отже, підсумовуючи таку актуальну й суперечливу тему констатуємо, що «любов і право» це складна взаємодія між законом і любов'ю. Дослідження показує, що закони, створені для захисту прав і свобод окремих осіб, можуть одночасно бути позитивним фактором у відносинах, а також

джерелом конфліктів і обмежень.

З одного боку, такі правові інститути, як шлюб, права спадкування, спільне майно та опіка над дітьми, можуть допомогти забезпечити стабільність та захист партнерів, об'єднавши їх спільними обов'язками та підтримкою. Таке законодавство створює механізм юридичного визнання відносин і підтримки партнерів у вирішенні спорів. Крім того, закон дозволяє парам узаконити свої стосунки та забезпечити юридичні гарантії та суспільне визнання їхнього союзу.

З іншого боку, розлучення, майнові суперечки або юридичні обмеження щодо опіки можуть призвести до напруженості та суперечок між партнерами. У багатьох випадках закони, спрямовані на забезпечення рівності та справедливості, виявляються недостатньо гнучкими або надмірно обмежувальними, що призводить до непорозумінь і прогалин. У таких випадках закон може сприяти розриву, а не зміцненню Союзу.

У результаті закон є двосічним інструментом взаємовідносин. Він може бути як засобом об'єднання, так і джерелом поділу. Дослідження показує, що для досягнення справедливості та гармонії у правових відносинах важливо враховувати людські емоції, непередбачуваність та унікальність. Тому для того, щоб закон діяв як опора любові, необхідний гнучкий і чуйний закон, що враховує індивідуальність кожної пари.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сімейний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
2. Стаття 56. Право дружини та чоловіка на свободу та особисту недоторканість. URL: https://protocol.ua/ua/simeyniy_kodeks_ukraini_stattya_56/?utm_source=chatgpt.com.
3. Сімейний кодекс України № 2947-III, статті 24, 56: добровільність шлюбу та право подружжя на особисту недоторканність (Family Code, arts. 24, 56: voluntary marriage and right of spouses to personal inviolability). URL:

https://www.law.cornell.edu/gender-justice/resource/%D1%81%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81_%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8_%E2%84%96_2947-iii_%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96_24_56_%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D1%88%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D1%83_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE_%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%B6%D0%B6%D1%8F_%D0%BD%D0%B0_%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%83?utm_source=chatgpt.com.